

UCCC & SPBCBA & SDHGCBCA & IT

S.Y.B.com Sem. – 3

Advanced Accounting and Auditing Paper – 1

પરોક્ષખર્ચના હિસાબો:

1. નીચે દર્શાવેલ પરોક્ષ ખર્ચની ક્ષણવણીનો આધાર દર્શાવો:

[a] કેન્ટીન ખર્ચ	[b] વીમા યોજનામાં ક્ષણો
[c] ભાડું અને કર	[d] વોયમેનનો પગાર
[e] પાવર	[f] પરચૂરણ ખર્ચ
[g] પરોક્ષ મજૂરી	[h] ઘસારો

2. એક કંપનીમાં ત્રણ ઉત્પાદન વિભાગ અને બે સેવા વિભાગ છે. પરોક્ષ ખર્ચની વહેંચણી નીચે મુજબ છે:

ઉત્પાદન વિભાગો :

A	₹ 13,600
B	₹ 14,700
C	₹ 12,800

સેવા વિભાગો

X	₹ 9000
---	--------

Y

₹ 3000

સેવા વિભાગના ખર્ચની ક્ષણવણી નીચે આપેલ ટકા મુજબ કરવાની છે:

	A	B	C	X	Y
X વિભાગ	40%	30%	20%	-	10%
Y વિભાગ	30%	30%	20%	20%	-

સેવા વિભાગના ખર્ચની ક્ષણવણી કરો:

3. વલસાડ લિ.માં A,B,C ઉત્પાદન વિભાગો છે અને D સેવા વિભાગ છે. એપ્રિલ માસના ખર્ચની વિગતો નીચે મુજબ આપી છે.

પાવર ₹ 5000

કામદાર કલ્યાણ ખર્ચ ₹ 4400

નિભાવ ખર્ચ ₹ 2200

સામાન્ય ખર્ચો ₹ 1200

વીમા પ્રીમિયમ ₹ 3200

અન્ય માહિતી :

વિગતો	A	B	C	D
સીધી મજૂરી (₹)	6000	9000	12,000	3000
કર્મચારીઓની સંખ્યા	300	450	250	100
કિલો વોટ	200	150	100	50

મિલકતની કિંમત રૂ	1,00,000	75,000	50,000	25,000
------------------	----------	--------	--------	--------

સેવા વિભાગ 'D'ના ખર્ચની ઉત્પાદન વિભાગો A,B અને Cમાં 5:3:2 પ્રમાણે ફાળવણી કરો:

વિભાગવાર પરોક્ષ ખર્ચની ફાળવણી દર્શાવતુ પત્રક તૈયાર કરો:

[V.N.S.G.U Nov 2018]

4. એક કંપનીમાં A, B, C ત્રણ ઉત્પાદન વિભાગ છે અને X અને Y સેવા વિભાગ છે. સેવા વિભાગ Yના ખર્ચો સીધી મજૂરીના પ્રમાણમાં અને સેવા વિભાગ Xના ખર્ચો 5:3:2ના પ્રમાણમાં ઉત્પાદન વિભાગને ફાળવવામાં આવે છે.

વિગતો	ઉત્પાદન વિભાગો			સેવા વિભાગો	
	A	B	C	X	Y
સીધી મજૂરી	60,000	90,000	1,20,000	30,000	60,000
સીધી માલસામગ્રી	30,000	60,000	60,000	45,000	45,000
સ્ટાફની સંખ્યા	3000	4500	4500	1500	1500
વીજળી પોઈન્ટ	20	32	8	12	8
રોકેલ જગ્યા	300	500	100	100	100
ઈલેક્ટ્રિસિટી (કિલો વોટ)	12,000	9000	6000	3000	3000
ચંત્રની પડતર કિંમત	1,20,000	80,000	60,000	20,000	20,000

પરોક્ષ ખર્ચો નીચે મુજબ છે:

વિગતો	રૂ
પાવર	2200
વીજળી	400

સ્ટોરના ખર્ચા	1600
સ્ટાફ કલ્યાણ ખર્ચ	6000
ઘસારો	60,000
મરામત ખર્ચ	12,000
ભાડું કરવેરા	1100
સામાન્ય ખર્ચ	24,000

[1] પરોક્ષ ખર્ચની જુદા જુદા વિભાગો વચ્ચે ફાળવણી કરો.

[2] પ્રત્યક્ષ મજૂરીના આધારે પરોક્ષ ખર્ચનો દર નક્કી કરો.

[V.N.S.G.U Nov 2015]

5. બે મહિનાનાં પરોક્ષ ખર્ચ અને ઉત્પાદનની માહિતી નીચે મુજબ છે.

મહિના	કુલ પરોક્ષ ખર્ચ [સ્થિર + ચલિત]	ઉત્પાદન (એકમો)
જાન્યુઆરી	રૂ 50,000	1000
ફેબ્રુઆરી	રૂ 60,000	1500

સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચની રકમ શોધો:

6. કારખાનાંના ઉત્પાદન વિભાગમાંથી નીચે મુજબની માહિતી પ્રાપ્ત થયેલ છે :

અંદાજિત વાર્ષિક કારખાનાં પરોક્ષ ખર્ચ – રૂ 1,17,360

અંદાજિત વાર્ષિક પ્રત્યક્ષ મજૂરી પડતર – રૂ 1,95,600

અંદાજિત યંત્ર કલાક – 97,800

નીચે આપેલ પદ્ધતિ મુજબ પરોક્ષ ખર્ચ વસૂલાતનો દર શોધો:

[1] પ્રત્યક્ષ મજૂરી પડતર પદ્ધતિ

[2] યાંત્રિક કલાક દર પદ્ધતિ [V.N.S.G.U Nov 2007]

7. પદ્માવતી કંપની લિ.માં યંત્ર વડે કાર્ય થાય છે. પાવર ખર્ચ રૂ 5200 છે જે કુલ વાર્ષિક ચલિત ખર્ચનાં 25% છે. કુલ વાર્ષિક સ્થિર ખર્ચ રૂ 19,200 છે. યંત્રમાં પાવરનો યુનિટદીઠ રૂ 0.65 લેખે કલાકદીઠ 1.60 યુનિટનો વપરાશ છે. યાંત્રિક કલાક દરની ગણતરી કરો:

[V.N.S.G.U. Mar. 2009]

8. નીચે આપેલ માહિતી પરથી યંત્ર Aના યાંત્રિક કલાક દરની ગણતરી કરો:

[1] યંત્રની પડતર કિંમત – રૂ 5,12,500 ઉપયોગી આયુષ્ય – 10 વર્ષ ,
ભંગાર કિંમત રૂ 25,000, ગોઠવણી ખર્ચ – રૂ 12,500.

[2] યંત્ર Aનો માસિક કામદાર કલ્યાણ ખર્ચ - રૂ 250

[3] યંત્ર Aનો વાર્ષિક પાવરનો વપરાશ – રૂ 50,000

[4] યંત્ર Aનું વીમા પ્રીમિયમ – 3%

[5] 4 યંત્રો પર કામ કરનાર 2 કામદારોની મજૂરી – દરેકની રૂ 6000 માસિક

[6] ભાડા ખરીદ હપ્તો (10% વ્યાજ સહિત) - રૂ 46,750

[7] 4 યંત્રોનો વાર્ષિક સમારકામ અને નિભાવ ખર્ચ રૂ 16,600

- [8] સુપરવાઈઝરનો પગાર – માસિક રૂ 24,000, સુપરવાઈઝર પોતાનો ¼ સમય યંત્રોની દેખરેખ રાખવામાં ફાળવે છે.
- [9] માસિક કારખાનાનું ભાડું રૂ 6000. કારખાનાની કુલ જગ્યામાં એક સરખાં 4 યંત્રો ગોઠવવામાં આવ્યા છે.
- [10] યંત્ર Aનો પાવર વપરાશ – ક્લાકદીઠ 2 યુનિટ . યુનિટ દીઠ દર રૂ 5 છે.
- [11] યંત્ર Aનો દિવસમાસિક વીજળી ખર્ચ – રૂ 500 [V.N.S.G.U. Nov 2018]

9. 'નિસર્ગ લિ.ના કારખાનામાં એક સરખાં 5 યંત્રો દ્વારા કામ કરવામાં આવે છે.

કારખાનાના ખર્ચા નીચે મુજબ છે.

[1]	ભાડું અને વેરા [યંત્રએ રોકેલ જગ્યા પ્રમાણે.]	રૂ 10,000
[2]	યંત્રદીઠ ઘસારો	રૂ 600
[3]	5 યંત્રોનો સમારકામ અને નિભાવ ખર્ચ	રૂ 2000
[4]	પાવરનો વપરાશ [@ રૂ 1 યુનિટદીઠ]	રૂ 60,000
[5]	વીજળી ખર્ચ	રૂ 2000
[6]	5 યંત્રો પર દેખરેખ રાખવાં માટે 2 કર્મચારીઓ છે જેઓ ને માસિક રૂ 2000 કર્મચારીદીઠ ચૂકવવામાં આવે છે.	
[7]	5 યંત્રો માટે એક સુપરવાઈઝર છે જેને માસિક રૂ 3000 આપવામાં આવે છે.	
[8]	પરચૂરાણ ખર્ચ	રૂ 500

[9] યંત્રનો ચૂકવવાપાત્ર ભાડા ખરીદનો હપ્તો

[રૂ 500 વ્યાજ સહિત]

રૂ 2500

[10] યંત્ર ક્લાકદીઠ 10 યુનિટ પાવરનો વપરાશ કરે છે.

યાંત્રિક ક્લાક દરની ગણતરી કરો

[V.N.S.G.U. Mar. 2011]

10. કારખાનાના માર્ચ 2011ના પરોક્ષ ખર્ચો નીચે મુજબ છે. યંત્ર 'A' એક મહિનામાં 100 ક્લાક કામ કરે છે. યંત્ર 'A' માટે યાંત્રિક ક્લાક દરની ગણતરી કરો.

પરોક્ષ ખર્ચ	રૂ
ભાડું અને વેરા	3600
વીજળી	2000
વાર્ષિક ઘસારો	36%
પરોક્ષ મજૂરી	1000
પરચૂરાણ ખર્ચો	1500
કેન્ટીન ખર્ચો	2000
સમારકામ	4000

વધારાની માહિતી નીચે મુજબ છે:

વિગતો	યંત્ર A	યંત્ર B	યંત્ર C
રોકેલ જગ્યા (ચો. ફૂટ)	10	20	30
વીજળી પોઈન્ટ	1	3	6
યંત્રની કિંમત (રૂ)	25,000	15,000	10,000
કામદારોની સંખ્યા	2	4	4
સીધી મજૂરી (રૂ)	2000	3000	5000
પાવર	250	150	200

11. જન્મેષ કંપની લિ.ની નીચે આપેલ વિગતો પરથી યાંત્રિક ક્લાક દરની ગણતરી કરો:

યંત્રની પડતર કિંમત	રૂ 55,000
યંત્રની વર્તમાન પુનઃ સ્થાપના કિંમત	રૂ 50,000
યંત્રની ચોપડે કિંમત	રૂ 30,000
ગોઠવણી ખર્ચ	રૂ 10,000
10 વર્ષના અંતે અંદાજિત ભંગાર કિંમત	રૂ 5000
ભાડું અને કરવેરા (ત્રિમાસિક)	રૂ 900
વીજળી ખર્ચ (માસિક)	રૂ 250
યંત્રનું વાર્ષિક વીમા પ્રીમિયમ	રૂ 750
અંદાજિત સમારકામ અને નિભાવ ખર્ચ:	ઘસારાના 50%
પાવરનો વપરાશ – ક્લાકદીઠ 10 યુનિટ	
વાર્ષિક પાવર ખર્ચ – રૂ 3800 (રૂ 19 પ્રતિ 100 યુનિટ)	
સુપરવાઈઝરનો માસિક પગાર	રૂ 1000
વરાર અને પાણીનો વપરાશ (અર્ધવાર્ષિક)	રૂ 1100
વધારાની માહિતી:	

[1] યંત્ર કારખાનાંની ¼ જગ્યા રોકે છે.

[2] કુલ 12 વીજળી પોઈન્ટમાંથી 3 પોઈન્ટ યંત્ર માટે છે.

[3] સુપરવાઈઝર અન્ય 4 યંત્રોની પણ દેખરેખ રાખે છે.

[4] યંત્રનો ભાડા ખરીદ હપ્તો (5% વ્યાજ સહિત) – 4200 વાર્ષિક

[V.N.S.G.U. Mar. 2008]